

Lærervejledning til Politiker for en dag

Politiker for en dag er et læringsspil, hvor eleverne spiller folketingspolitikere, der arbejder med to lovforslag, fra lovforslagene fremsættes, og helt frem til lovforslagene enten vedtages eller forkastes.

Formålet med spillet er, at eleverne lærer om lovgivningsprocessen og får et indblik i folketingspolitikernes arbejde og derigennem får en øget forståelse for betydningen af dialog, kompromiser og samarbejde i det danske demokrati.

Før, under og efter

Elevernes oplevelse med Politiker for en dag skal være en helhed, der strækker sig fra det indledende arbejde i skolen over omvisningen og spillet i Folketinget, til at besøget efterbearbejdes på skolen.

Før- og eftermaterialelets overordnede formål er at koble faget og spillet. Førmateriale præsenterer væsentlige begreber, introducerer selve lovgivningsprocessen og giver eleverne ejerskab over det parti, de skal spille i spillet. Eftermateriale har fokus på refleksion over politikernes arbejde og forankrer oplevelsen.

Politiker for en dag

1. Forberedelse i klassen

Førmateriale:

- a. Gennemgang af lovgivningsprocessen
- b. Valg af partiværdier

2. Besøg i Folketinget

- a. Velkomst og omvisning
- b. Rollespil
- c. Debriefing og tak for i dag

3. Efterbehandling i klassen

Eftermateriale:

- a. Opsamling og perspektivering

Førmaterialet

Formålet med førmaterialet er at introducere eleverne til lovgivningsprocessen og inddele eleverne i de partier, de skal arbejde i under spillet. Materialet gennemgår vigtige begreber i lovgivningsprocessen, så eleverne er forberedte på det, de skal opleve i spillet.

Førmaterialet består af to dele:

- 1) Gennemgang af lovgivningsprocessen med udgangspunkt i et konkret, virkeligt lovforslag (1 lektion).
- 2) Valg af partiværdier i de grupper, eleverne skal arbejde i under spillet (1 lektion).

Case: Lovforslag om digitale sexkrænkelser

Førmaterialets case er lovforslaget om digitale sexkrænkelser, som blev vedtaget i 2018. Anledningen til lovforslaget var, at mere end 1.000 unge i 2017 blev sigtet for at have delt en video af en dengang 15-årig pige og 15-årig dreng, der havde sex. Videoen blev bl.a. delt på sociale medier og nåede ud i hele landet. Delingerne af videoen havde store sociale og psykiske konsekvenser for pigen.

Sagen blev i offentligheden kendt som Umbrellasagen, og sigtelserne medførte massiv medieomtale. Justitsministeren fremsatte efterfølgende et lovforslag om at skærpe straffen for at dele nøgenbilleder uden tilladelse, så den maksimale straf (i særlig grove tilfælde) blev hævet fra 6 måneder til 2 år. Under behandlingen af lovforslaget blev et ændringsforslag vedtaget, så det endelige lovforslag endte med at hæve den maksimale straf til 3 år.

Gennemgang af lovgivningsprocessen

Formål	Aktivitet	Materialer
Præsentation	<p>Præsenter Politiker for en dag og jeres besøg. Du kan f.eks. komme ind på:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Den (dato for jeres besøg) skal I besøge Folketinget og spille Politiker for en dag. • I skal spille folketingspolitikere og prøve kræfter med at diskutere og vedtage nye love, som gælder for hele Danmark. • Vi starter allerede i dag, hvor vi skal snakke om lovgivningsprocessen. 	

Formål	Aktivitet	Materialer
Introduktion til lovgivningsprocessen	<p>Vis film om lovgivningsprocessen ("Fra idé til lov").</p> <p>Giv en overordnet introduktion til Folketingets funktion. Du kan f.eks. komme ind på:</p> <ul style="list-style-type: none"> Folketinget træffer mange beslutninger, der påvirker din og andres hverdag. Det gør de ved at lave love. Folketingets beslutninger påvirker jer. Du skal f.eks. have idræt i skolen. Du må ikke købe alkohol, hvis du er under 16 år. Og hvis du er mellem 13 og 15 år, må du højst arbejde 2 timer om dagen på skoledage. 	<p>Video: "Fra idé til lov" https://www.youtube.com/watch?v=gIMv-32HVO-o</p>
Introduktion til lovforslag	<p>Gennemgå lovgivningsprocessen ud fra casen om digitale sexkrænkelser, eller brug et andet aktuelt lovforslag.</p> <p>Start med at introducere lovforslaget. Du kan f.eks. komme ind på:</p> <ul style="list-style-type: none"> Forslaget (slide 3). Lovforslaget blev fremsat af justitsministeren. Forslaget gik ud på at hæve straffen for at gøre det tydeligt, at det er en alvorlig forbrydelse og for at afskrække unge fra at dele nøgenbilleder. <p>Du kan f.eks. spørge:</p> <ul style="list-style-type: none"> Hørte I om de mange sager, hvor unge delte nøgenbilleder i 2017? Har I hørt om lovforslaget? Hvad tror I er den maksimale straf, man kan få for at dele billeder af andre uden at have fået lov? 	<p>Powerpointslide 2-4</p>
Høringsfasen	<p>Forklar eleverne om høringsfasen:</p> <ul style="list-style-type: none"> Da et udkast til lovforslaget var færdigt, sendte justitsministeren det i høring. Det vil sige, at hans ministerium sendte forslaget til forskellige foreninger, interesseorganisationer, virksomheder og flere andre, der blev berørt af forslaget, så de kunne komme med svar, kommentarer og idéer. Herefter satte Folketingets medlemmer sig ind i lovforslaget og kommentarerne. <p>Øvelse (ca. 5 minutter): Eleverne arbejder i grupper (af to til tre personer) og svarer på spørgsmålene:</p> <ul style="list-style-type: none"> Hvem ville I tale med? Hvorfor ville I tale med dem? Hvad tror I, de ville sige? 	<p>Powerpointslide 5</p>

Formål	Aktivitet	Materialer
	<p>Lav en opsamling i plenum.</p> <p>Du kan f.eks. komme ind på kildekritik: Ville der være noget, I skulle være opmærksomme på, når I snakkede med dem?</p> <p>Du kan også fortælle om de høringssvar, politikerne fik:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Red Barnet syntes, det var positivt, at dommeren skal tage hensyn til, hvordan offeret er blevet påvirket. • Hjælp Voldsofre gjorde opmærksom på, at der er stor forskel på, hvordan børn oplever blufærdighedskrænkelser, og at forældrene ofte ønsker, at gerningsmanden får forbud mod at arbejde med børn. • Det Kriminalpræventive Råd mente ikke, at højere straffe vil virke forebyggende. De mente desuden, at gerningsmanden skal tage ansvar for sine handlinger ved f.eks. at mødes med offeret for at høre, hvilke konsekvenser delingen af billeder har haft. 	
<p>1. behandling</p>	<p>Forklar eleverne om 1. behandling: Efter politikerne havde fået input fra samfundet, blev lovforslaget fremsat i Folketingssalen, hvor politikerne diskuterede forslaget.</p> <p>Øvelse (2-3 minutter):</p> <p>Del eleverne op i de samme grupper som i høringsøvelsen. Halvdelen af grupperne skal formulere et argument for lovforslaget, den anden halvdel skal formulere et argument imod lovforslaget.</p> <p>Lav en opsamling i plenum. Bed nogle elever om at dele deres argumenter med hele klassen.</p>	<p>Powerpointslide 6</p>
<p>Udvalg, ændringsforslag og 2. behandling</p>	<p>Forklar eleverne om udvalg, ændringsforslag og 2. behandling:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Efter debatten blev lovforslaget sendt i udvalg, hvor politikerne havde mulighed for at komme med ændringsforslag. • Folketingets udvalg er en slags værksteder, hvor man arbejder med lovforslagene i detaljer. • Der findes 27 faste udvalg. • Efter det var blevet diskuteret i udvalget, blev lovforslaget og ændringsforslagene diskuteret igen i Folketingssalen ved det, der hedder 2. behandling. • Fortæl, hvilke ændringsforslag der blev stillet (slide 8). Der blev stillet flere ændringsforslag, men de øvrige var af mere teknisk karakter. 	<p>Powerpointslide 7-8</p>

	<p>Øvelse (2 minutter): Eleverne snakker med deres sidekammerat:</p> <ul style="list-style-type: none"> Hvad synes I om ændringsforslagene? Er I for eller imod? <p>Lav en opsamling i plenum.</p>	
3. behandling	<p>Forklar eleverne om 3. behandling:</p> <ul style="list-style-type: none"> Til sidst stemte politikerne om ændringerne og om lovforslaget ved det, der hedder 3. behandling. Der er tre behandlinger for at sikre grundighed og sikre, at alle kan nå at fortælle politikerne deres holdning. <p>Facilitér en afstemning om lovforslaget ved hjælp af håndsoprækning. Herefter reflekteres i plenum over eventuelle forskelle på elevernes og politikernes valg.</p> <p>Fortæl til sidst eleverne, at lovforslaget blev vedtaget og derfor er lov nu (slide 10).</p>	Powerpointslide 9-10

Valg af partiværdier

Formål	Aktivitet	Materialer
Introduktion	<p>Introducér partiernes rolle i Politiker for en dag. I Politiker for en dag skal eleverne arbejde i fiktive partier.</p> <p>Du kan f.eks. komme ind på:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ved I, hvad et parti er? Hvorfor tror I politikere samles i partier? (for at dele arbejdet mellem sig, værdifællesskab, få mere indflydelse, end hvis man var alene). 	
Partierne vælger værdier	<p>Del eleverne op i fire lige store velfungerende grupper (tre, hvis I er færre end 16 elever)</p> <ul style="list-style-type: none"> I dag og i spillet skal I arbejde i de her grupper (præsenter de grupper, de skal arbejde i under Politiker for en dag). <p>Introducér øvelsen:</p> <ul style="list-style-type: none"> Hvert parti har et fælles grundlag, som medlemmerne af partiet i høj grad er enige i. Det kan beskrives som nogle værdier og syn på samfundet og mennesker. Dem skal I starte med at vælge i jeres partier. I får nu et stykke papir med værdier, som alle sammen kan høre til jeres parti. I skal nu vælge partiets tre vigtigste værdier. 	Powerpointslide 12 + arbejdsark med partiværdier

Formål	Aktivitet	Materialer
	<p>Øvelse (ca. 10 minutter): Giv hver gruppe et arbejdsark med værdier, der passer til deres parti.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grupperne klipper værdikortene ud og lægger dem på bordet. Eleverne i en gruppe skiftes til at læse dem højt for hinanden. • Partiet diskuterer sig frem til at vælge tre værdier. 	
<p>Partiet forbereder præsentation</p>	<p>Partierne forbereder præsentation:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Partiet forbereder en kort præsentation af deres værdier. <p>Giv hver gruppe den afkrydsningsliste, der hører til deres parti. Bed eleverne skrive medlemmernes navne på og sætte kryds ved de værdier, de har valgt.</p>	<p>Afkrydsningslister</p>
<p>Præsentation af partierne</p>	<p>Eleverne præsenterer deres partis navn og værdier for resten af klassen. Sørg for, at eleverne fortolker værdierne og ikke bare læser dem op.</p> <p>Du kan f.eks. spørge:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvad tror I, politikerne kan bruge partiets værdier til? • Hvordan var det at skulle blive enige? Måtte I gå på kompromis? • Er der nogle af værdierne i partiet, som I selv er lidt eller meget enige i? <p>Husk at få afkrydsningslisterne tilbage fra eleverne. Dem skal du bruge, når du taster elevernes navne ind på politikerforendag.dk inden besøget.</p>	

Eftermateriale

Formålet med eftermateriale er at bidrage til elevernes engagement og at forankre forløbet i undervisningen i klassen. Materialet giver forskellige muligheder for at koble spillet sammen med, hvad I har arbejdet med før, og hvad I skal i gang med efterfølgende.

Eftermateriale består af to dele:

1. Opsamling og perspektivering (1 lektion)

- En interviewøvelse med fokus på elevernes oplevelse/erfaring.
- En øvelse med fokus på: "Hvad skal en politiker skal være god til?".
- En opsamling, hvor elevernes forslag til vigtige egenskaber hos en politiker sættes i relation til lovgivningsprocessen.

2. En række forslag til aktiviteter, som kan integreres i undervisningen.

Disse aktiviteter er ikke færdige forløb, men forslag til aktiviteter, som du selv fylder ud.

Obs: Inden undervisningen skal du kopiere billederne med resultatet af afstemningerne i spillet ind i powerpointpræsentationen. Du finder billederne på politikerforendag.dk under menupunktet "Efter besøget".

Formål	Aktivitet	Materialer
Introduktion	Fortæl, at klassen skal reflektere over oplevelsen med at spille Politiker for en dag.	
Genopfriske oplevelsen	Vis de billeder, du tog under spillet, for at genopfriske elevernes oplevelse. Du kan f.eks. spørge, om de kan huske situationer fra spillet – hvad lavede de i f.eks. udvalgslokalet, og hvordan følte det f.eks. at stå på talerstolen i Folketinget?	
Genopfriske resultatet	Gennemgå kort begge lovforslag for klassen: <ul style="list-style-type: none"> • Vis de endelige lovforslag, og fortæl, om de blev vedtaget eller forkastet (det står i nederste højre hjørne af billedet). <p>Obs: Det skal være en kort gennemgang.</p>	Powerpointslide 2-3

Formål	Aktivitet	Materialer
Interview	<p>Øvelse (3 minutter): Eleverne interviewer deres sidemakker:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvilket parti var du i? • Hvilket lovforslag arbejdede du med? • Stemte I for eller imod? Hvorfor? • Hvad synes du selv om lovforslaget? Hvorfor? • Hvordan var det at være politiker? <p>Hvis der var elever, der ikke var med til spillet, kan de overvære et interview.</p>	Powerpointslide 4
Opsamling i plenum	<p>Lav en opsamling af de vigtigste pointer i plenum med fokus på at perspektivere fra spillet til virkeligheden. Du kan f.eks. spørge:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Var I enige med de andre i partiet? Stemte I imod jeres parti? Sker det også i virkeligheden? • Gik I på kompromis? • Hvordan forsøgte I at påvirke de andre partier? • Hvilke forskelle tror I, der er mellem spillet og den virkelige verden? • Hvilke lovforslag har I ellers hørt om? • Hvorfor går man som politiker efter magt og indflydelse? • Hvis I var politikere, ville I så helst have indflydelse på et lovforslag eller være principfaste og ikke ændre jeres holdning? 	
Politikernes arbejde	<p>Øvelse (5-8 minutter): I grupperne skal eleverne vælge de vigtigste tre til fem egenskaber, der kendetegner en god politiker. Eleverne skal skrive dem ned på post-its, som du sætter op på tavlen under opsamlingen.</p>	Powerpointslide 5 + post-its
Opsamling i plenum	<p>Tegn i forvejen lovgivningsprocessens forskellige trin på tavlen.</p> <p>Præsenter kort lovgivningsprocessen inden opsamlingen.</p> <p>Lav så en opsamling i plenum om politikernes arbejde. Bed eleverne præsentere en egenskab ad gangen, og spørg eleverne, hvor i lovgivningsprocessen egenskaben er vigtigst.</p> <p>Placér undervejs elevernes post-its på tavlen.</p>	

Andre aktiviteter

Begå sig i medierne

Formål	At eleverne: <ul style="list-style-type: none">• Tænker over, hvordan politikerne agerer i medierne.• Ser analytisk og kritisk på politikernes ageren i medierne.• Arbejder med pressens betydning i demokratiet.
Aktivitet	Med udgangspunkt i en aktuel sag arbejder eleverne med den udfordring, det kan være for en politiker at fortælle noget indviklet til den brede befolkning. Få eleverne til at tænke tilbage på deres oplevelse med tv-debatten i spillet. I kan enten lave jeres egen tv-avis, hvor eleverne skal præsentere en konkret sag eller udforme en liste af gode råd til en politiker.
Materiale	Video med tv-debat, hvor flere politikere fremlægger deres synspunkter for en sag. Du kan f.eks. finde en tv-debat her: https://www.dr.dk/skole/artikler/politiker-en-dag (Obs: kræver UNI-login).
Elevprodukt	Flere muligheder: <ul style="list-style-type: none">• Rollespil: Eleverne kan lave deres egen tv-debat om en aktuel sag i klassen. De kan lade sig inspirere af "Debatten" på DR2 el.lign. debatter i medierne.• Elever er presserådgivere. De skal lave en liste med gode råd til en politiker om, hvordan de kan begå sig i medierne.
Diskussions-spørgsmål	Diskutér mediernes rolle i politik og den del af politikernes arbejde, som handler om at begå sig i medierne: <ul style="list-style-type: none">• Hvad er vigtigst i dag i politik: selve sagen eller at få positiv opmærksomhed som parti og politiker?• I hvor høj grad stjæler medierne fokus fra selve det politiske indhold?• Er det politikerne eller medierne, der sætter dagsordenen?

Partidisciplin

Formål	At eleverne tænker over, hvordan der bliver indgået kompromiser i partiet og partierne imellem for at få et synspunkt eller en beslutning igennem.
Aktivitet	Brug spiloplevelsen i forbindelse med en aktuel (eller den foreslåede) artikel om partidisciplin. Forklar partidisciplin og grundlovens bestemmelse om, at folketingsmedlemmer stemmer efter egen overbevisning. Få eleverne til at tænke over, hvordan de i partiet diskuterede og blev enige om et fælles standpunkt, selv om alle ikke nødvendigvis var enige.
Materiale	Video eller artikel om partidisciplin. Du kan f.eks. finde en artikel her: https://www.dr.dk/skole/artikler/politiker-en-dag (Obs: kræver UNI-login).
Elevprodukt	Skabelon med flowchart: Hvad er partidisciplin? → Hvilke forhold kan få politikerne til at bryde disciplinen? → Hvilke konsekvenser kan det have for samarbejdet?
Diskussions-spørgsmål	Spørg ind til deres personlige oplevelse og grænser: <ul style="list-style-type: none"> • Hvad skulle der til, for at du ville bryde partidisciplinen? • Hvilke emner ville du følge partidisciplinen inden for? • Hvilke konsekvenser kan det have for samarbejdet i partiet? • Hvilke konsekvenser kan det have for den enkeltes politiske karriere? • Hvad tror du, vælgerne ville sige til det?

Partiernes positionering

Formål	At eleverne: <ul style="list-style-type: none"> • Forstår, hvordan virkelighedens partier positionerer sig i forhold til hinanden. • Ser sig selv som politiske individer. • Placerer sine egne holdninger på et politisk spektrum.
Aktivitet	Introducér et diagram med akserne "Tradition-Fornyelse" og "Fællesskab-Individ", hvis eleverne ikke kender begreberne i forvejen. Eleverne diskuterer og placerer spilllets partier i diagrammet. De diskuterer derefter virkelighedens partier og placerer dem i samme diagram.
Materiale	Partierne i Politiker for en dags værdier. Diagram med akserne "Tradition-Fornyelse" og "Fællesskab-Individ" Virkelighedens partiers hjemmesider.
Elevprodukt	Diagram med akserne "Tradition-Fornyelse" og "Fællesskab-Individ", hvor spilllets og virkelighedens partier er placeret.

**Diskussions-
spørgsmål**

Fokusér på ligheder og forskelle mellem spillet og virkeligheden:

- Hvilket virkeligt parti minder jeres parti i spillet om?
 - Hvilke træk af ideologier er der i partiet?
 - Hvordan forholder jeres parti sig til fordelingspolitik?
 - Hvordan forholder jeres parti sig til værdipolitik?
 - Hvilke partier kender du i forvejen?
 - Var du enig med det parti og den rolle, du fik? Hvorfor/hvorfor ikke?
-